

D Z I E N N I K
W I L E Ń S K I.
Tom I.

R O K 1 8 2 2. *y.*

STYCZEN ————— KWIECIEŃ.

Jeśli umiesz czytać, ażaż to nie rozkosz, czas sobie upatrzysz, nad książkami posiedzieć, prawa i powinności się swej dowiedzieć..... Nie trzeba będzie wielkiego nakładu; zbiegasz wszystek świat lekkim kosztem, tuż na miejscu siedząc, tak jakobyś tam wszędzie oczywście był, a jakobyś wszystko słyszał. *Mikołaj Rey z Nagłowic. Zwierciadło żywota człow. poczeiw. list. 112.*

W WILNIE W Drukarni A. MARCINOWSKIEGO.

Dozwala się drukować pod tym warunkiem, aby po
wydrukowaniu nie pierwiej wydawać zaczęto, aż będą zło-
żone w Komitecie Cenzury exemplarze xiegi tej, jeden dla
tego Komitetu, dwa dla Departamentu Ministeryum Oświe-
cenia, dwa exemplarze dla Imperatorskiej publiczney Bi-
blioteki, jeden dla Imperatorskiej Akademii nauk, i je-
den dla biblioteki uniwersytetu abowskiego. Dan w Wilnie
1822, kwietnia 4 dnia.

A. Becu Prof. Czł. Kom. Cenz.
F. N. Golański Czł. Kom. Cenz.

Biblioteka Jagiellońska

1002425703

MATERYE TOMU PIERWSZEGO.

S T A T Y S T Y K A.

Uwagi statystyczne nad siódmą rewizyą ludności w cesarstwie rossyyskiém przez C. T. Hermann, z tablicą porównania 6ley rewizyi z siódmą str. 1.

Rzut oka na fizyczny stan Rosyi i korzyści ztąd pochodzące dla przemysłu narodowego przez P. Ostrowskiego s. 289.

Niektóre wiadomości o Bucharyi. Ciąg trzeci str. 302.

ŻYWOTY UCZONYCH.

Wiadomość o życiu i pracach uczonych Ignacego Oldakowskiego str. 10 i 182.

H I S T O R Y A.

O sędziach i adwokatach w Anglii przez Michała Balińskiego str. 31.

Krótki rys dziejow Finlandyi 145.

Relacya wjazdu i koronacyi Najjaśniejszego Króla Jmci Augusta III. str. 455.

P O D R Ó Ż E.

Podróże Jana Ludwika Burckhardta w Nubii, ogłoszone po jego śmierci przez towarzystwo nowych odkryć na wyspach Afryki str. 39, 152, 367.

O podróży naokoło świata kapitana Freycinet str. 367.

L I T E R A T U R A.

Domysły o xiegach, które do potomności przeży-

R E J E S T R

da Antoniego Metral, przekład Ignacego Szydłowskiego str. 61 i 167.

L I T E R A T U R A S Ł A W I A N S K A.

Wyjątki z rapportów osób wysłanych za granicę przez cesarski uniwersytet wileń. dla doskonalenia się w naukach. *Ciąg 10ty* 429.

F I L O Z O F I A.

Pisma rozmaite Jana Sniadeckiego Tom IV, zawierający rozprawy filozoficzne i filozofią umysłu ludzkiego str. 331 i 409.

J E O G R A F I A.

Dalsza wiadomość o podróży słupów Wostoku i Mirnego pod dowództwem kapitana Bellingshauzena str. 450.

P O E Z Y A.

Natchnienié, oda *Lebrena* przekład Ignacego Szydłowskiego str. 73.

Bóg, oda Derżawina przekład tegoż 198.

Sława albo Kamoens poeta portugalski, tegoż 441.

Ułamek z listu pisanego do... posyłając przekład *Sądu Ostatecznego* z Gilberta tegoż 462.

Zima do W. p. T. Baranieckiego str. 204.

Akrostychon ze słowa miłość, tegoż 204.

Sen, tegoż 205.

Gołąbki z Dmitrjewa p. Leona Rogalskiego str. 206.

Wróbel i kłós, (bayka) p. Annę Czechórką 206.

Róża i Swierszcz bayka, teyże 207.

Bayki Woyciecha Miziewiczza: Marek 208.

Dzień i Noc 208.

Porcellana 208.

Pałac i Chatka 209.

M A T E R Y I T O M U I.

- Chłopek z Jalańca 209.
Ziemia czarna i Piasek 209.
Epigramata Ignacego Legatowicza 209.
Switezianka, ballada, Adama Mickiewicza 348.
Do Elminy p: A. R. 355.
Myśliwiec p: Ant. Edw. Odyńca 471.

A S T R O N O M I J A.

- O kometach p. Antoniego Wyrwicza 79.
O wulkanie na siężycu tegoż 81.
O wymiarze wielkości i oznaczeniu figury ziemi 210.

F I Z Y K A.

- O samowolném ulatnianiu się merkuryusza p. Antoniego Wyrwicza 84.
Fenomena elektryczno-magnetyczne *Oerstedta* p. tegoż 222.
Fenomena elektryczno-magnetyczne *Arago* p. tegoż 357.

M E T E O R O L O G I A.

- O gradzie z jądrem metalicznym przez Antoniego Wyrwicza 85.
O szczególnym produkie znalezionym po uderzeniu piorunu w kupie siana przez tegoż 87.
O kamieniach meteorycznych spadłych we Francyi w departamencie *Ardeche* p. tegoż 506.
Rok meteorologiczny 1821 w Wilnie 89.

S Z T U K I.

- O dzwonie nurkowym przez Antoniego Wyrwicza 91.
O nowych doświadczeniach *rac Kongrewa* p. tegoż 101.
O nowym Kondensatorze galwaniczno-magnetycznym przez tegoż 259.

R E J E S T R

O najlepszym gatunku stali na igły magnesowe i najlepsze ich formie przez tegoż 389.

Niektóre doświadczenia i uwagi P. Humphry Dawy nad zwojami znalezionemi w rozwalinach Herkulanum przez J. Fonberga 103.

Bronzowanie miedzi przez Ant. Dudina-391.

C H E M I A.

O żelazie meteoryczném rzeczykiem, rozbiór Jędrzeja Sniadeckiego. 481.

HISTORYA NATURALNA.

O zwierzętach wewnątrz ciał stałych bez komunikacyi z zewnętrzném powietrzem żyjących przez Antoniego Wyrwicza 255.

Opisanie historyczne podróży Alexandra Humboldta i Emego Bompland do krajow międzyzwrotnikowych nowego świata przez Adama Wolańskiego str. 373.

Uwagi nad lawą Wezuwiuszu 26 stycz. 1820 prz. z dziedziczn. Xięcia duńsk. Krystyana Fryderyka, przez tegoż 286.

Wiadomość o jeziorze białém 510.

GOSPODARSTWO.

Nowa roślina bardzo zachwalona do uprawy na karm dla bydła p. J. W. 512.

T E C H N O L O G I A.

Opisanie nowej maszyny do bielienia i prania, płótna, bielizny, bawełny, szmatow na papier i t. d. (z ryciną) str. 105.

O farbowaniu materyy wełnianych, jedwabnych, bawełnianych i lnianych, zastosowane do domowego użycia przez J. Fonberga (ciąg 3ci) str. 514. W kolorze błękitnym 515. czerwonym 520. czerwonym mocnym 523. karmazynowym 523. szkarłatnym 524. purpurowym 525.

M A T E R Y I T O M U I.
A R C H I T E K T U R A.

Uwagi nad trybem właściwym wykładania architektury po szkołach głównych przez Karola Podczaszyńskiego 114.

R E C E N Z Y A.

Ostatnie lata panowania Zygmunta starego i początek panowania Zygmunta Augusta 526.

W I A D O M O Ś C I L I T E R A C K I E.

I. U N I W E R S Y T E T Y , A K A D E M I J E , T O W A R Z Y S T W A U -
C Z O N Y C H I Z A K Ł A D Y N A U K O W E .

- Cesar. uniwers. wileń. Lekcyje na rok 1821 - 1822
str. 260.
- — — — — Wyjątki z posiedzeń nau-
kowych, paźdź., listop.,
grud. 1821. str. 263.
- — — — — dorpaccki: o wymiarze stopni na-
kładem uniwersytetu st. 128.
- — — — — petersburski: lekcyje na r. 1822
str. 265.
- — — — — Konkurs do katedry prawa ross.
str. 533.
- — Akadem. nauk w Petersburgu 395.
- — Towarz. gosp. wieysk. w Moskwie 131.
- — — — — mineralog. w Petersburgu 392.
- — — — — badaczów natury w Moskwie 393.
- Królew. Tow. przyj. nauk w Warszawie 267.
- — — — — umiejętn. w Getyndze 278.
- — — — — w Kopenhadze 397.
- — Akad. w Berlinie 398.
- — — — — medyczna w Getyndze 399.
- Uniwersytet oxfordzki 396.
- Akad. umiejętn. w Monachium 135.
- — — — — medyczna w Barcellonie 398.
- — — — — w Sore 398.
- Tow. wolne przyj. liter. nauk. i szt. w Petersb. 276.

R E J E Ś T R

- gospod. wieysk. i domow. w Kopenhadze 278.
- jeogr. w Paryżu 136 i 279.
- literat. skandynaw. 397.
- Stan zakładów naukowych w cesar. ross. 278.
- Szkoła wzorowa wzajemnego uczenia dla dzieci w Petersburg 134.
- Szkoły agronomicz. w Marymoncie urządzenie 534.
- Gabinet szczególny literatury, nauk i sztuk w Paryżu 137.

II. KORRESPONDENCYA.

- Wyjątki z listów do profes. w uniwers. wileń. Łoboyki: Hrabiego Rumiancowa 279.
- P. Köppena 281.
- P. Zoriana Chodakowskiego 540.

III. WYNALAZKI, ODKRYCIA I RÓZMAI- TOSCI.

- O kroplach płynnych, zdarzających się w kamieniach twardych p. Antoniego Dudina 137.
- Nowe sposoby rozpuszczania złota p. tegoż 138.
- Nowy sposób rozpuszczania platyny tegoż 139.
- Machina do robienia cegieł, wynalazku P. Chomás 139.
- Nowa teoria Volty, tegoż 140.
- Sympiometr tegoż 140.
- Krjuometr, tegoż 141.
- Nowy wilgociomierz tegoż 141.
- Tęcza białego koloru 141.
- O ciepłe promieni nieżyca 142.
- Agaty sztuczne 142.
- O liczbie gatunków znanych istot żyjących 142.
- Zodyak denderski 144.
- Rękopism z bibliot. radziwiłłowskiej, 1615 i 1616 r. 283.
- Złota brama kijowska 284.
- Olimpikon, narzędzie muzyczne, wynalazku Ernesta Hausena 285.

M A T E R Y I T O M U I.

O kościach słoniowych, znalezionych w gubernii woronezkiej 285.

O medalu złotym, znalezionym w bliskości Czernihowa 286.

O nowym podziale Syberyi 400.

O przywilejach na wynalazki Berda i Zwierewa 401.

O rzeczach, przywiezionych przez okręty wyprawy pod dowództwem Bellingshauzena, naokoło świata 402.

Sposób mierzenia czasu w okolicach Nowey Zemli 402.

List pokolenia indyyskiego Chippewa do pokolenia Siout 403.

Grobowiec sprowadzony przez Belzoniego do Londynu 403.

Obelisk z wyspy Philoe 404.

Litograficzne wizerunki roślin 404.

Instrument muzyczny wynaleziony przez ślepego szkota 404.

Nowy sposób naprawiania okrętów 405.

O wymowianiu mózgu mumióm przez nas 405.

IV. PALAEOGRAPHIA SŁAWIANSKA.

Dekret W. X. Lit. Witolda względem sporów o łowy między biskupem wileńskim a Wikhayłem, z rytowanym wizerunkiem i kopią pismem rossyyskiem 399.

V. N O W E D Z I E Ł A.

Historya 286, 407.

Technologia 287.

Romanse 287, 407.

Teatr 287.

Ekonomia 287.

Biografia 288.

Moralność 288, 406.

Medycyna 288, 542.

Chemija 288.

REJESTR MATERII TOMU I.

Filozofija 405.
Pismo ś. 406.
Gospodarstwo wieyskie 406.
Gospodarstwo domowe 407.
Poezya 407.
Sztuki 542.
Historya naturalna 408.
Nauka językow 408.
Nauka początkowa 542.
Literatura starożytna 542.
Pisma peryodyczne 144.

Do tego tomu należą: 1) Tabella porównania
6tey rewizyi z 7mą; 2) Rycina maszyny do biele-
nia i prania; 3) Ryty wizerunek dekretu W. X.
Witolda; 4) Rossyyska kopia tegoż dekretu.
